

Vtorek, četrtek in so-
loto izhaja in veljá v
Mariboru brez pošilja-
nja na dom
za vse leto 8 g. — k.
" pol leta 4 " — "
" četr " 2 " 20 "
Po pošti:
za vse leto 10 g. — k.
" pol leta 5 " — "
" četr " 2 " 60 "

Vredništvo in opravništvo je na stolnem trgu (Domplatz) hiš. št. 179.

Oznanila:
Za navadno tristopno
vrsto se plačuje:
6 kr. če se tiska 1krat,
5 " " " 2krat,
4 " " " 3krat.
več pismenke se pla-
čujejo po prostoru.

Za vsak tisk je pla-
čati kolek (štempelj)
za 30 kr.

Rokopisi se ne vračajo, dopisi naj se blagovoljno frankujejo.

SLOVENSKI NAROD.

Novejša doba.

Po kratki bolezni je umrlo s tolikim vršem napovedano parlamentarno, zadnje čase v nemško-pemško spremenjeno ministerstvo. Pri mrljiči nihče ne žaluje, kakor morebiti Avstrija, ki je za dobe njegovega vladarenja zgubila dvoje dragih let. Od vsega, kar je tako imenovano parlamentarno ministerstvo samo obetalo, ni spolnilo ničesa; potrdilo je le to, kar je opozicija o njem prerovala: dokazalo je, da je ustavoverna stranka nesposobna vladati. Morebiti je to dobiček, morebiti ne, kajti v zapuščini tega ministerstva je ostala onemogla država, nezadovoljni narodi, raztrgane finance, hirajoče narodno gospodarstvo in na pol zgubljena državna ideja. Komaj so našli dečje, ki so pod pogoji dedično prevzeli — čudna ilustracija k gromečim frazam o „avstrijski misli“, s katerimi so se poslanci in gospodje bahali zadnji dan njih slave in veličasti!

Da se ne prehitimo, ostanimo pri faktih. „Wien. Zeitung“ oglaša osem lastnoročnih pisem cesarjevih. Pisana so pisma bivšim ministerskim ekscelencam. Bivšim!

Vsem so odvzete „funkcije“, s katerimi so do 12. aprila smeli gospodariti po naši domovini. Vsemogotci so postali navadni ljudje; vendar ne popolnoma. Giskra, Herbst in Brestel so dobili dostojanstvo tajnih svetnikov — naj bi bolje svetovali, nego so do zdaj! Dr. Stremayr je postal dvorni svetnik pri najviši sodniji. Kako so odpuščeni drugi, o tem ne govori telegram, ktere imamo v rokah, ko pišemo te vrste.

Pustimo mrtve in ogledimo si žive. Po dolgem porodu jih imamo — nove ministre in vodje. „Wien. Zeitig.“ nam jih zopet enkrat imenuje, pet na enkrat, samo pet! Graf Potocki je imenovan za ministerškega predsednika in vodjo kmetijskega ministerstva, graf Taaffe je postal minister notranjih zadev in vodja ministerstva za deželno brambo. Oba sta znana in že enkrat bila ministra, predno jih je spodrinilo zdaj

spodrinjeno Giskra-Hasnerjevo ministerstvo. Trije so novi — ministri, oziroma vodje, pa stari uradniki. Dvorni svetnik Tschabouschnig je imenovan za ministra pravosodja in vodjo ministerstva za uk in prosveto, sekcijskemu predstojniku Distlerju je izročeno vodstvo finančnega ministerstva, sekcijskemu predstojniku De pretisu pak vodstvo kupčijskega ministerstva. Novejša doba je gotova, najnovejša ne. Gotova smo dvema ministrima: Taaffejem in Tschabouschnigom, kajti Potocki je v telegramu pač zaznamovan kot ministerski predsednik, a samo kot vodja kmetijskega ministerstva, in z dvema, oziroma tremi vodji. Vse to je dokaz, da je ministerstvo le zasno, prehodno. Kaj pride za njim, kdo ve? Narodi sami bodo imeli skrbeti, da ne pride kaj hujega.

Za zdaj narodi neizmerno bladnokrvno gledajo na ministersko velikonočno darilo. Novih ministrov in vodij nihče veselo ne pozdravlja, nihče se jih ne veseli, vse je zapeto do podbradka. Ustavoverneži so nevoljni, kaj bi tudi ne? „Propadli smo“, je moral priznati Kaiserfeld. Drugi Nemci, s katerimi bi se dalo govoriti, pod ustavovernim vršanjem niso imeli glasa: zdaj tudi si še ne upajo prav z besedo na dan. Čehi imajo svoj program, edini Čehi, pa tudi oni niso zadovoljni. Potockemu po pravici štejejo v greh, da „se je ustvarjanje ministerstva vršilo popolnem izven okrožja in izven udeleževanja državopravne česke opozicije“; po pravici mu štejejo v greh, da je Potocki skušal pridobiti nepriljubljenega Banhansa in Stremayerja v svoj kabinet, da si je prizadeval pogajati se izključljivo z Nemci, da je skrbel samo za nemško čustvo in popolnoma v nemar pustil opravičeno čustvo slovansko. Največ upanja imajo menda še Poljaki. Slovenci tudi ne moremo vrskati — „časi so še zmerom mračni“! Res smo brali, davministerstvo ni ustopil Rechbauer, o česar programu smo te dni slišali, da v njem ni mogel prostora najti generalni deželni zbor česke krone, niti ustvarjenje zedinjene Slovenije. Da se naša glavna želja à priori ni izključila iz programa, bilo bi veselo zna-

menje, samo da za zdaj še stojimo pred vprašanjem, ali se res ni izključila? Pa če se je tudi izključila iz Dunajskega programa, iz našega se ne sme! V prihodnje bomo še več govorili o našem sedanjem položaji, o tako potrebnih pripravah za volitve, kterih imamo v kratkem pričakovati, za denes le eno. Ni dolgo, kar je znan slovensk poslanec pisal: „Imejmo Slovenijo v srcu; ko bi jo pa hoteli zdaj tirjati v državnem zboru, bili bi podobni kmetovalcu, ki svoje zrnje seje po snegu.“ Pri pogovorih o volitvah se bo gotovo moralo govoriti o zedinjeni Sloveniji. Mi ne vemo, kaj se bo vse sklenilo, o tem pa smo prepričani, da bi bil vsak izdajavec domovine, kdor bi hotel koga voliti, kdor ima tako snežen program, kakor prav zimsko veje iz zgoraj navedenih besed. Poslanec, ki je te besede govoril, je zdaj morebiti že drugih misli, mi ga za zdaj ne obsojamo, vendar pa bi si drznili vsem poštenim Slovencem nasvetovati: „Ne volite nikogar, kdor Vam sveto in zvest na vsa usta ne obljubi, da bo pri vsaki priliki, posebno pa v deželnem in državnem zboru z vsemi postavnimi in sploh ne prepovedanimi pomočki in z vsemi svojimi silami delal za zedinjeno Slovenijo!“

Dopisi.

Iz Novega mesta, 10. aprila [Izv. dop.] To leto smo imeli v čitalnici razen pustnih plesov četvero gledališčnih iger, ktere so izvrstno predstavljali tukajni dilettanti. Za to vse hvale vredno početje se imamo najprej zahvaliti nalašč v ta namen izvoljenemu odboru, kteri temu ne žrtvuje le čas in trud, ampak tudi mnogo denarja iz lastnega žepa. Pričakujemo za naprej tem več delovanja v tem oziru, ker se igrokazi slovenskemu ljudstvu čedadje bolj priljubujejo. Kar pa še večji veselj zadržuje, je to, da nimamo novih že natisnenih pripravnih iger; kajti rokopise si hrani ljubljansko dramatično društvo le zase, in ni sploh nikakor ustrezeno zunanjim društvom.

Listek.

„Strike“

(Konec.)

Ko bi bilo delavcem mogoče povekšati vse plače, t. j. storiti, da bi plače sploh postale večje, ne bilo bi nič ugovarjati proti tacemu početju in ko bi ga dosegli tudi z najskrajnejšim pripomočkom, s „strike“; seveda se mora tukaj beseda „delavec“ umevati v najširšem pomenu. Ker pa so delaveci preštevilni in prerazlični, da bi mogli vsi delati za ta namen, kažejo se taka prizadevanja le pri posameznih, ali pri mnogih a sorodnih obrtnjih, sploh pa s prav različnim uspehom. Navadno se „strike“ konča vedno le delavcem na škodo; nastaja torej vprašanje, od katerih okoliščin in razmer je konečni izid prav za prav odvisen?

Delo se mora smatrati za blago — delo se na eni strani ponuja, na drugi plačuje in cena dela se torej ravna kakor cena blaga po razmeri med ponudbo in izrečeno potrebo (Nachfrage). Ako omikani možje, ki se hočejo kakega početja lotiti, najdejo poleg zastorne pravne varnosti ob enem tudi potrebne kapitalije, potem obrtnište cvetó, in početniki radi plačujejo tudi največje plače, ako delavcev pomanjkuje. Dalje

kakor sega kapital, tudi nikoli ne more segati obrtnija ktere dežele, in plača, ktera posameznemu delavcu pripada, sama ob sebi se odmerja po glavnici za delavsko plačevanje odločeni in po številu delavcev samih. Ako se kapitaliji hitreje pomnožujejo, kakor število delavcev, more se reči, da ima delavska plača težno poskočiti, ako pa se godi nasprotno, reče se, da ima delavska plača težno padati.

Ako se v prvem slučaju povekšanje plač bodisi iz tega ali onega razloga zadržuje ali vsaj odlša, mora „strike“ brez vsake dvombe imeti začeleni uspeh. Zato je se delaveci navadili, da pazijo na stanje svoje obrti, da se celo ozirajo na svetovni trg, in tako se kolikor mogoče varujejo o neprilični dobi začenjati svoj upor. Vendar navadno tudi zdaj še ne zmorejo — razlogi so prav lahko umljivi.

V drugem slučaju se gospodarji ne morejo podati tirjavam delavcev, tudi ko bi to hoteli, kajti uničili bi s tem sami sebe in s tem tudi delavce. Sploh pa je stanje delavcev že s početka mnogo neugodnejše, nego stanje gospodarjev. Delavče se trudi za svoj vsakdanji kruh in v najsrcejših razmerah si ni mogel ravno obilo prihraniti. Ako se delu odpové, more le kratko časa shajati s svojimi prihranjenimi krajcarji, potem pa mora zopet iskati dela in ne more nobenih pogojev predpisovati. Gospodarji imajo navadno precej

kapitala in kredita, torej lažje čakajo, in ker jih je manj, se tudi lažje med seboj porazumejo, kaj jim je storiti. Med delavci se hitro pokaže pomanjkanje, posamezni od upora odpadejo in se hoté vrniti k delu, — tú se primerijo sem ter tje največa posiljevanja od strani tovarišev, kteri se včasih tudi ne ustrašijo moriti in ubijati. Drugi pri pohajkovani zhubé veselje do dela in za vselej postanejo lenuh in postopači. Ker nimajo kaj delati, pogosto cele trume romajo od krčme do krčme, in krčmarji jih k pitju spodbujajo — seveda le dokler ima delavec še kaj okroglega pod palcem.

Med tem si gospodarji naročé drugih delavcev, nakupijo si mašine, na ktere bi sicer še dolgo ne bili mislili, ali pa svoje kapitalije pošljejo kam drugam, tudi v tuje dežele, kajti v takih razmerah jim je pogosto čisto nemogoče, s svojimi izdelki na trgu se obdržati poleg izdelavcev stoječih v mnogo ugodnejših razmerah. Naposlед se morajo delavci podati, potem ko so sami trpeli največ škodo; ali pa če so kaj dosegli, ni dobiček v nobeni razmeri s žrtvami, ktere je tirjal. Tako n. pr. je 3 mescen „strike“ predvcev v Prestonu leta 1836 delavce stal 600.000, gospodarje pa le 300.000 gld.; leta 1853 delavce celo 3½, gospodarje le poldrug milijon goldinarjev.

Razen tega použijoče občinstvo prihaja v najostreje zadrege in često začenja svoje potrebščine na-

Da nam kmečki stan v tem kraji še vedno dremlje in spi in to v vseh rečeh, naj si bo na duševnem polji, naj si bo v kmetijstvu in obrtniji in da se nikjer ne kaže napredok — je žalostna pa resnična prikazena. Kje je vzrok? Najprej tam, kjer bi se z izgledi in podukom imelo še surovo ljudstvo buditi komiki in napredku na vse strani. Ali ravno tu primanjkuje resnične volje. Misel, da se dá laglje pritiskati in vladati nemuni kmet, ta misel je v viših krogih še zelo razširjena.

Pred dvema letoma je bilo govorjenje, da napravijo na deželne stroške kmetijsko šolo v novomeški okolici. Ta za naš kraj in celo deželo zelo važna prava je bila odložena, ker dogovori z grajsčaki te okolice niso imeli zaželenega vspeha. Tirjalo se je neki za zemljišče in stanovališče prenapeto plačilo; ni čuda tedaj, da je že prva poskušnja spodletela. Ako bi bilo kaj domoljubja in kaj srca za občni prid, stavile bi se bile pogodbe, ktere bi bil deželni zbor sprejeti mogel, ne pa take, ki merijo le na obilen lasten dobiček.

Mnogo se govori o železnici, ki bi šla skozi Dolensko. Da bi bila v obče koristna, to zdaj že sleherni sprevidi. Vprašanje je le, kod naj bi šla? Za črto skozi Žužemberk, Fužine, Sotesko in Toplice poteguje se drž. posl. gosp. dr. Toman, za črto skozi Šent Vid. Trebno in Novomesto vsa ta stran, ki je tudi našla zagovornika v drž. posl. gosp. dr. Klun-u, ktemu se je več peticij poslalo. Da je stvar vredna dobro premišljenega preudarka na vse plati, je gotovo. Pa naj se že dožene tako ali tako — Novomesto, kot središče Dolenske strani bi se ne smelo na stran puščati, in ako se ne doseže, kar želi vse mesto in cela okolica, da bi šla železnica tik mesta — naj bi jo vsaj potegnili od Toplic do Novega mesta, kar bi se lahko storilo brez veličih stroškov. Novomesto ima pa tudi vse pogoje biti kaj več kot je, sosebno če smemo na to soditi — po visoki ceni mesa, in pa po majhnih žemljah.

Iz Ložke doline, 10. aprila. [Izv. dop.] Nikar ne mislite, da se g. Ogrinca ali pa našega g. fajmoštra še zmirom bojimo in zatorej malokedaj se kaj po časnikih oglasimo. Strahovi se sedaj med seboj plašijo, kar se je centralistična vzajemnost v ultramontanizem in liberalizem ex officio razdvojila. Pri nas pogrešamo opozicije, zatorej smo nekaj otožni. Nemškutarjevni pri nas, da bi nas kaj spodbudali, potem bi se bolj gibali, morebiti čitalnice in druge zavode zoper te mrčese napravljali, tako pa smo tolikanj mlačni, da naš vrli in obče spoštovani rojak in župan g. Š. še niti v Cirknico k zborovanju zavoljo taborja se ni potrudil. Torej na kratko rečemo: hiram ne, odidili pa tudi ne bodo še zdaj na narodnem polji. O domačih malenkostih, o županiji ložki, kjer je zadnjič kakor slišimo srenjski sluga župana aretil, in kjer prvi malopridnež

te doline še zmirom kakor srenjski pisar preprič in nemir med ljudmi goji, in zato še plačilo dobi, in o pojavljuje zavoljo šolskih zaslug, katerim je ranjki učitelj Raktel le po smrti odšel — hočemo govoriti prihodnjic, danes hočemo nekoliko brate Hrvate, naše sosedje obiskati, in najprvo tistem pomagati, ki so zdaj v najhuji zadregi, to je v čubrantski gospoški. Pomišlite! cestega katora občinski zastopi so podpisali zaupnico mestu Karlovcu zavoljo njegovega domoljubnega, poštenga vedenja, brez da bi bil kakov Rauhov puran kaj zato vedel in zamogel faktum uničiti. Zatorej jih je pa zdaj Rauh nagnal, da je jo! Vohajo, preiskavajo, celo k nam na pošto je prišel eden teh puranov smeti prebirat, da bi zamogli potem gospodu, kterege jim je Magjar za pastirja postavil, ustreči in povedati, kdo se je zmisliš in kako se je godilo, da se je poštena duša Rauhova žalila. Tolikanj koruze so imeli že pravni zagotovljene, še od zadnjič, ko so gosp. Otto v sabor volili, zdaj bo pa vse vrag vzel, žaklje in koruzo, in čampelj se bo do tal obesil. Pa nič za to, gospoda! Magjar dobro plača, in ne gleda na prste tistem, ki mu služijo; bote pa sami koruze kupili in dobro zalili, in bodete pošteni zopet ljudje, zdravi in veseli, toda — nikdar več pa ne tista uboga mati v prezidanskih gorjačih, ki je morala 4 dni na porodu trpeti in potem umreti, kajti ni hotela kotarskemu zdravniku konja in 10 gld. naprej poslati, da bi jej prišel pomagat. Svet, ki gledaš Rusa, — Turka, verjam, da ga ni barbara čez Magjara. Grešil si hrvaški narod, ali kazem je vendar prevelika. Na 600 gl. je povikšana plača kotarskim zdravnikom, mislim da zato, da bi revezem pomagali, ne pa le že samega na sebi nesrečnega bolnika še materialno uničili. Pa kaj za to! porečem, da sim bil sam bolan, pa bog.

Bratje, le pimo ga,
Saj Magjar še vlogo ima.

Dragi sosedje, še nekoliko potrpite, naj Poljska in Hrvaška propade — Slovanska ne bude nikdar.

Iz Hrvaškega, 10. aprila. [Izv. dop.] Naša narodna stranka je sprejela v st o izstopu slovenske opozicije iz dunajskega državnega zbora s polnim in velikim veseljem, in to tem več, ker je ta vest prišla nepričakovano in nenadano, kajti že se je v tukajšnjih narodnih krogih mislilo, da ima cislajtanska vlada slovensko opozicijo v svojem lesenem kurniku pred škotskimi vrati ravno tako vjeto, kakor ima naša vlada svoje purane v zagrebški saborski gajbi vjete. Coup d' etat, kakoršen je izstop slovenske opozicije iz cislajtanskega državnega zbora, je zelo zapeljiv; in res, že so se glasovi čuli, da tudi narodna opozicija peštanskega državnega zbora kaj enacega namerava. Izstop narodne opozicije iz peštanskega drž. zbora sicer ni nemogoč, ali denes bi bil brezvzpen, kajti denes je narodna

opozicija peštanskega drž. zbora obstoječa samo iz srbskih in nekih rumunskih zastopnikov še veliko preslaba, da bi s svojim izstopom mogla celo sistem takoj podreti, kakor ga je slovanska opozicija izstopovala iz dunajskega drž. zbora faktično podrla. Brezvzpenost izstopa bi pa narodno opozicijo samo smešno naredila. Bodoče volitve za peštanski drž. zbor bodo pa, kakor se smemo s povzdanjem nadejati, tudi njegovo narodno opozicijo v toliko okreplilo, da bo kdaj njen "strike" isti vzpeh imel, kterege ima denes strike cislajtanske opozicije. Nemški in magjarski večni ste pa tudi zares tako brezobzirni, tako brezobrazni, Hrvat bi rekel "naprasiti" postali nasproti umetnim narodnim manjšinam, da drugo sredstvo ne pomaga več, nego parlamentarni strikes.

Reklamacija Žumberškega in Marijindolskega te- ritorija od strani cislajtanske vlade zarad njiju vtelovljenja v kranjsko vojvodino je vprašanje razvojničenja vojniške krajine naenkrat obvstavilo. Bodoč da ta dva teritorija nista ravno tolike važnosti, da se zavolj nji- juh razvojničenje tudi ostale vojniške krajine dasiravno za kratek čas obvstavlja, je misel celo opravičena, da imajo razlogi obvstave razvojničenja globljeji temelj. Žumberk in Marijindol sta, ne mara, samo povoljna pretveza za to. Sicer, kakor se čuje, Žumberčani in Marijindolci niso proti temu, da se v kranjsko vojvodino vtelové. Žumberčani so v svojih materialnih zadevah bolj na Kranjsko vezani, nego na Hrvaško. Proti Kranjskemu je njih svet odprt, od Hrvaškega pa ga ločijo visoke gore. Iz Kranjskega dobivajo Žumberčani svoj živež, kterege jim njih gorati svet ne roditi v za- destni obilnosti, na Kranjsko gredo tudi Žumberčani ob letnem in jesenskem času v celih tropah dela in zaslužka iskat. Sicer pa denes na Hrvaškem vladajoč Rauchizem tudi ni po tem, ka bi koga k sebi vabil.

V Rakovcu, vasi kake piče pol ure od Karlovcu oddaljeni, pa že v vojniški krajini ležeči, kjer je tudi šestrazredna velika realka, se bo v kratkem nova tiskarna osnova. Iz te tiskarne bo izhajal v nemškem jeziku pisan političen list pod vredništvom poznanega žurnalista Josipa Pravsa. Vrednikovo ime, in pa to, da bo list v vojniški krajini ne v civilni Hrvaški izhajal, sta nam poroka, da bo novi list v nemškem jeziku to, kar je Zatočnik v hrvaškem: opozicionalen. Prav je bil od nekdaj čist in zmerom dosleden političen značaj. Pred dvajsetimi leti je bil vrednik tačas v Zagrebu izhajajoče: südslavische zeitung, ki je bila v tadanji časih eden najsvobodnejši pisan listov v Avstriji. Jaz gospodu Pravsu želim, da bi za svoj nov list toliko naročnikov med Slovenci našel, kolikor jih je njegova südslav. zeitung imela. Našo vlogo strašno grize, da vsi opozicionalni listi v vojniško krajino beži, kajti ta prikazen je slab testimonium na njeno liberalnost, in

ročevati si od drugod. Tako se obrnija celih mest lahko spravi na nič. Dokazov za to bi se dalo prav mnogo našteti.

Vsakako pri takih razmerah narodno gospodarstvo trpi strahovito škodo in usiljuje se vprašanje, kaj naj pri vsem tem storiti država?

V tem oziru so se misli zelo spremenile. V prejšnjih časih so si vladajoči stanovi nekoliko iz sebičnosti, nekoliko iz državnogospodarskih razlogov na vso moč prizadevali, niže stanove odirati in stroške pridevanja znižati. Zatorej so bile vlade jako protivne vsem prizadevanjem delu v veliki množini odpovedati se in so pogosto z vso ostrostjo postopale proti delavcem, seveda posebno proti delavskim voditeljem. Novješča so po malem zmagali pravilni nazori. Ker se posameznemu delavcu ne more odrekati pravica delo zapustiti, kader je pretekel čas njegove pogodbe, morajo pač isto pravico imeti vsi delavci, enega in istega obrtnega oddelka. Dokler v obče ne žali pravic koga družega, je sploh vsacemu dano na voljo, ali hoče delati ali ne. Država nikakor ne more ubraniti, da bi se gospodarji med seboj ne porazumevali, torej bi bilo ravno tako enostransko, kakor krivično, ko bi ovirala dogovore delavcev, ki bi se državnemu nadzorovanju itak le težko mogli odtegniti. Ako država delavcem brani izposlavati si ugodnejše pogoje, potem se delavcu

rodi in utrujuje misel, da se mu smejo plače čisto svojevoljno s postavami uravnavati. Potem pa se mora delavec čutiti tlačenega, kterege gospodar z državno popomočjo sistematično odira in za dobro zaslужene plove do njegove pridnosti goljufa. Proti takemu tlačenju — vsaj delavci to tlačenje imenujejo — se jim zdi vsak pripomoček dovoljen in skušnja je učila, da delavci izbirajo si svoja sredstva sicer niso bili vselej srečni, da se pa tudi najskrajnejšega niso zbalili.

Vsakako je potrebno, da se delavski stan popolnoma poduči v najprostejših načelih o kapitalu, delu in plači. Podučevanje s teoretičnimi razpravami se je kazalo kot malo vspešno; zato pa daje "strike" delavcem najboljšo priložnost v praksi se podučiti o razmerah, kakoršne so v istini. Zbrane skušnje so delavci mnogostransko tudi že porabili, če drugače ne vsaj za to, da so svoje "strikes" tem spretneje osnovali.

Vsaj o tem so se podučili, da visočina plače ni odvisna čisto od samovolje. S časom se bodo že več naučili. Kjer delavci še toliko razuma nimajo, tam je tem manj svetovati, da naj bi se jim odjemala prilika podučiti se. Tudi tako vroče tirjano popolno in neomejeno svobodo naj brez ovir dobodo in spoznajo.

Pamet uči, da niti govoriti ni o prepovedih in posilnih naredbah. In res so se od leta 1864 sem na Francoskem, Nemškem itd., od 7. aprila t. l. tudi v

"Cislajtaniji" odpravile vse dotične prepovedi. Anglijo sem že zgoraj omenil.

Država je storila vso svojo dolžnost, če je odpravila, ali če tirja, da gospodarji odpravijo one naprave, zarad katerih se delavci po pravici pritožujejo. Poleg tega mora država — kakor se ob sebi umeva — skrbeti za toliko pravne varnosti, da se ne more niti gospodarjem na osebi ali premoženji škodovati, in da se tudi oni delavci, ki se večini niso pridružili in ostali pri delu, ne morejo siliti, da bi uporu pristopili, ali da bi se sploh kje žalile njih pravice. Da bi politične ali druge stranke upornih delavcev ne rabile v svoje namene, tega pač država nikdar ne bo mogla preprečiti.

Naposlед je med pripomočki, kako priti "strikom" v okom, imenovati tudi razširjanje omike in vednosti, zlasti národnogospodarskih vednosti med delavci.

Sploh pa ima država v teh zadevah le bolj pasivno nalogu.

Sicer pa bi se dale omenjene prikazni v prihodnje odpraviti po prostovoljnih pogodbah med delavci in gospodarji in sicer ko bi se vpeljal nov faktor, ki bi bil popolnoma različen od plače — početniški dobiček, o katerem bom pa drugokrat govoril.

V Mariboru, 4. aprila 1870.

Viktor Ribič.

že se čuje, da vlada sama že na to misli, kako bi se dal tudi v Zagrebu vsaj en opozicijonalen, se ve da najpozneje, naj pokorneje opozicijonalen list osnovati. Svet vidi to nakano, pa je čmeren.

Politični razgled.

V cesarjevih lastnoročnih pismih se izreka starejšim o dnušenim ministrom „popolno priznanja za njih skušeno zvestobo in udanost,“ mlajšim le „priznanje njih zvestega in pridnega službovanja.“

Kot gotovo se razglaša, da se bodo razpustili vsi deželni pa tudi državni izbori. Med pripravami k novim volitvam se bode skušalo spravo napraviti s Čehi in Poljaki, o Slovencih ni brati — ali jih misli Beust zopet na steno pritisniti? Slovenci, pozor! pripravljam se resno na volitve. — Novo ministerstvo bo razglasilo svoj program in sklep, da se po novih volitvah parlamentarno nadopolni.

Slovenski poslanec dr. Toman, katerga smo včeraj na potu iz Dunaja pozdravili v Mariboru, je 11. t. m. v avdijenciji pri Nj. veličastvu razložil politiko Slovencev, njih želje in težnje ter pripomagal zvesto slovensko ljudstvo cesarjevi milosti in ljubezni. Cesar je poslanca in njegovo razlaganje sprejel z veliko prijaznostjo in rekel, da je njegova volja, naj se napoti in izvrši splošno porazumlenje med vsemi narodi.

Iz Kopra se brzojavlja 11. aprila: Včeraj se je zarad neke procesije kalil javni mir; vojaštvo je posredovalo in je nemirnež razpolilo. Denes pride še več vojakov semkaj.

Nemci se že po vsej Cislajtaniji pridno organizirajo in pripravljajo na volitve.

Organ o gerskega primasa spodbuja vse katoličane, naj se v očigled nevarnostim, ki žugajo cerkvi vzeti njene pravice in premoženje, organizirajo, da bodo mogli če ni drugače tudi s krvjo braniti cerkvene pravice. —

Lansko leto prenehani srbski kongres se zopet začne na sv. Jurija dan v Karlovcih.

Povsod razsajajo ministrske krize. V Parizu se ni dekončana in že se naznanja tudi iz Florence: Sedanje ministerstvo se ne more več držati, kralj se je s Cialdinijem posvetoval o prihodnjem ministerstvu. V Bukarešti je knjez prejel demisijo ministrov.

Anglija ima zdaj brezizgledno sijajno finančno stanje. Preteklo leto je imela 20 milijonov gold. več dohodkov in 25 mil. gold. manj stroškov, kakor je bilo proračunano. Za leto 1870 bo od dohodkov okolo 4 $\frac{1}{4}$ mil. funtov šterlingov ostalo neizdanih. Zato bodo cele vrste davkov odpravili, druge kakor dohodnino znižali. Ravno tako kakor pri nas!! —

Turčija hoče neki z Riom skleniti svoj konkordat. Kardinal Antonelli je dobil nalog, v tej zadevi ne spuščati se v nobene dogovore, ker se more le krčanskim vladarjem dati pravica škofe imenovati.

Socijalistični upor na Španjskem je po hudem boji udušen.

Razne stvari.

* (Menda ne bo mirú!) Zadnji „Triglav“ je pisal prav odločno odpovednico g. deželnemu predsedniku Konradu. Veseli nas, da so v Ljubljani spoznali ta vedno smehljajoči se obraz. V odpovednico pa je prav kakor Poncij v kredo prišla — mladoslovenska stranka. „Trigl.“ piše: „Da bi se spravili slovenski vodje ob zaupanje, ustvaril se je „Tagbl.“, ustvarilo konstitucionalno društvo, za to se je rabila z veseljem mladoslovenska stranka in se jej je dvoranilo, — k temu naj pomore celo na Dunaji izhajajoč slovenski šajliv časnik, česar stroške dispositionsfond garantuje.“ Zdaj bi pa vendar enkrat radi vedeli, kaj si Ljubljanci vendar misijo pod Mladosloveni. Ali so, ali jih ni? Dr. Bleiweis pravi, da jih ni! Pa kader hočejo komu zavratno zavdajati, koga neljubega brezimeno napasti, takrat so zopet Mladosloveni! To ni niti možko,

še manj pa pošteno. Mi bi se za vse to mnogo ne bri-gali, ko bi ravno „Slov. Narod“ ne bil na glasu, da je organ Mladoslovencev. Ako se je v „Trigl.“ očitanji zarad vladnega hofiranja mislilo mahniti tudi po „Slov. Nar.“, potem je v očeh vsacega razvidnega človeka ta poskušnja neizmerno smešna. Kdo je med slov. časniki bolj naravnost in ostro pobijal prejšnjo vlado in kar je bilo njenega, od policista Vidica počeni memo Dežmana, Tagblatta, konst. društva do Konrada in ministrov samih? Naš vrednik je štirikrat stal pred sodnijo zarad člankov, ki so izključljivo grajali napake kranjske deželne vlade, kranjskih sodnih in gospok, kranjskih in ljubljanskih nemškutarjev in nemškatarskih naprav in napak; kar ima kazenski zakonik paragrafov o javnem miru etc.. vsi so viseli nad nami zarad nemškutarjev in protivne vlade. Mi smo govorili proti vladi, ko so drugi modro molčali in se ž njo pogojali, njej d voranili; mi smo proti Konradu pisali, ko so se drugi radi videri v Konradovih zrcalih in lačno pospravljali z Konradove pokrite mize. Zdaj pa nam ravno ti očitajo zvezze z vlado. Sami sebe bi smešili, ko bi hoteli o tem leše eno besedo spregovoriti. — Daleč je moralno v Ljubljani priti z moralno, če si upa „Trigl.“ Levstiku in njegovemu listu očitati garancijo dispozicijonsfonda! Kar hoče tudi kdo očitati g. Levstiku, njegovo čisto domoljubje, vzvišeno nad vsako dvombo, mora mu priznati vsak pošten Slovenec. Pač je res, da je Konrad Levstiku ponujal 1300 gl. letne plače, ko bi hotel prevzeti vredništvo slovenskega vladnega lista, a Levstik je z nevoljo od sebe zavrnil sramotno ponudbo, dasiravno je takrat — stradal, dā stradal, ker so mu bili v Ljubljani spodjetli zadnji pošten zasluzek njegovi premožni rojaki, katerih nekterim je Levstik pomagal do pisateljskega imena. Koliko jih imate v Ljubljani, ki bi bili v enakem položaju enako ravnali! Povedite nam enega in omolkemo, za zdaj pa imamo za tako hudobno razlagano in perfidno opravljanje čistih značajev samo Greuterjev medmet: Pfui!

□ (Nemški trgovci). Iz Ljubljane se nam piše: Kako se národnost pri nemškatarskih kupcih v srcu Slovenije spoštuje, priča nam sledeči izgled. Pridem v prodajalnico mnogo znanega nemškarskega kupca na starem trgu, ter pozdravim strežaja: „dober večer!“; dobim mrzel odgovor: „gut nombt!“ Zahtevam nadalje za 20 soldov mandeljnov; strežaj me kratko vpraša: „cukrane?“, jaz pa še bolj lakonično odgovorim: „navadne!“ Ko mi trgovski strežaj zahtevano blago prav mrzlo podeli, voščim mu zopet prijazno lahko noč, zaslišim pa v hipu za mojim hrbotom neko mrmrjanje „gute nacht!“ Še le pred durimi se domisljam, da sem bil v g. P..... ovi štacuni. Da je gosp. P..... hud nasprotnik slovenskemu jeziku, to je že sploh znano, da so pa njegovi strežaji tako dobro podučeni, da na slovenske besede le nemški odgovarjajo, mi do sedaj še ni bilo znano. Ali morda imenovani gospod le ljubljanskim nemškutarjem svojo robo prodaja? Ali ne plača kupec blago, ki ga v materinem jeziku zahteva, dobro in pošteno? Zakaj se njemu v nerazumljivem jeziku odgovarja? Toraj Slovenci pozor! ne kupujte blaga pri kupcih, ki se obnašajo, kakor bi vam svoje blago ne prodajali. Pustimo jih, da bodo sami prisiljeni, se podati v „rajh“, ter naj tamkaj svoje blago svojim sosedom prodajajo, ako slovenskega jezika ne razumejo ali se ga celo rabiti sramujejo.

* (Protekcijsko dete). Sekcijski predstojnik dr. Waser je svojega varovanca, substituta državnemu pravdniku, g. Morica Schwarzenberga, proti česar uvrščenju so uradniki državne pravdne v Gradcu protestovali, z ministerjalnim ukazom 7. aprila t. l. prislonil državni pravdniji v Celji. Iz visokih uradniških krogov nam je došel krič nevolje, ki se takole začenja: „Splošovanje sodniškega stana, ki je nekdaj v Avstriji tako čisan bil, se je za dobe navidezne ustavnosti jako pogubilo vsled nepotizma, kateri je v najnovejši eri dosegel svoj vrhunc.“ ... Na to sledi cela vrsta pritožeb proti g. Schwarzenbergu. Omenja se nek listek v „Tagesp.“ pod napisom „Mispique“ govoreč o koristnem fraku, in še druge pikantnosti, katerih pa ne priobčujemo, ker ravno dokazov nimamo pri rokah. Pritožba pa se končuje s tem-le stavkom: „O vsem tem viši dr-

žavni pravnik g. Gabriel noče ničesa vedeti gotovo vsled zaukaza vsemogočnega Waserja.“

— e. — (Dramatično društvo) v Ljubljani je napravilo v nedeljo 10. t. m. svojo 7. predstavo, in sicer v prid Košanskim pogorelcem. Po nekakem čudnem naključju so nemški učenci ravno ta dan napravili nemško predstavo, in filharmonično društvo: koncert svojim družabnikom, kar je oviralo, da gledišče ni bilo tako polno, kakor pri drugih slovenskih predstavah. Veseloigra „Striček“ se je tako gladko in izvrstno igrala, da bi se ne bili tega nadejali od diletantov; prepričali so nas, da tudi težave, ktere ima ta igra zarad skupnosti, vedo lahko premagati. Nalog zaljubljenega dečka „Žiga“ je bil v rokah gospe Odieve, ktera je v možki roli prvikrat nastopila. Igrala je tako živo, da boljega se tudi v nemških igrah ne vidi, občinstvo se jeje hvaležno skazalo, in jej pri vsaki priliki ploskalo. Glavno rolo je imel gosp. Koblar „Striček“, prav ustvarjen za take naloge, bil je izvrsten. Kadar vselej, tudi ta večer ste bili naši lepotici, gosp. Brusova in Jamnikove vse hvaležne vredni, prva kot „Pavilina“, druga kot „Emilia.“ Gosp. Jeločnik prvikrat nastopivši v roli „Aleksander“ se je dobro obnesel. Gosp. Noli „Lipec“ in Gécelj „Germ“ sta se v vseh predstavah občinstvu priljubila. Ploskanja ni bilo ni konca nika. Ob enem pozornost prijateljev dramatike obratamo na benefiso gosp. Odieve, ktero napravi veliki ponedeljek. Radovali smo se že mnogokrat nad njenim krasnim petjem, priljubila se je tudi v drugih predstavah. Ona skrbi, da bodo kmalu več število izvrstnih igralk imeli, toraj se nadejamo, da bodo jej občinstvo hvaležno za njeni trud in da bodo napolnilo gledišče v vseh prostorih.

* (Hrvaška). Zanesljivo smo zvedeli iz Zagreba, da so se tedni tam sešli voditeji na rodne stranke k posvetovanju.

* (Imenovanje). Pravosodja minister je imenoval našega znanega rojaka g. Viljelma Ogrinca, dozdaj avskultanta v Novem mestu, za c. k. okrajnega sodnika v Slovenskem Gradcu — enkrat pravnika, o katerem se sme z dobro vestjo reči, da je slovenskega jezika zmožen v govoru in pismu.

Poslano. *)

Drugo odprto pismo čast. g. davkarju Milotiču v Tominu.

Vaš „odgovor“ (v listu 32.) na moje pismo (v listu 25.) metlje od sebe odgovornost gledé nemškega in italijanskega poduka na slovenski pobotnici ter pravi, da „ni bila davkarji dolžnost, pisanega odgovora dajati, in to tem manj, ker tudi Vi (jaz) niste bili njej nobene pisane prošnje poslali.“ — Dovolite k tem besedam nekoliko opazek! „Pisane prošnje“ Vam res nisem poslal, ker nimam navade „prositi“ tam, kjer imam pravico „tirjati“; poslal sem pa, ko je pobotnica v drugo šla pred Vašo milost, pisano prilogo, v kateri se je tirjalo, da naznanite postavo, zavoljo ktere ste bili pobotnico v prvo nazaj poslali, ali da pobotnico sprejmete. Toda Vi niste niti pobotnice sprejeli, niti postave naznali, po kteri Vam je bilo prepovedano pobotnico sprejeti. In vendar bi bili imeli to naznani, tudi če bi Vam bila pobotnica brez priloge čisto sama v roke prišla; kajti pobotnica je „pisana vloga“, ki stavi svoje tirjatve naslonjene na pisano postavo, na odlok visoke c. kr. namestnije. Ali pa mar Vi mislite, da pobotnica ni pisana, ampak le ustrena vloga? Zdi se, da res tako mislite, ker sodite, da ni Vam bila dolžnost „pisanega odgovora dajati.“ Tej Vaši misli se mora pa vsak smejeti, ki je že pisal kako pobotnico, — Toda ne le pobotnicam, ampak tudi drugim slovenskim vlogam ne dajete slovenskega odloka; kajti na mojo slovensko pritožbo ste pisali dne 20. marca nemški odlok. Kako se to vjema s pohvalo, ktero ste si dali zapisati v „odgovoru“? Ne obljava, ampak djanje priča, kako modra je glavica.

Na Ponikvah 7. aprila 1870.

And. Žnidarčič, vikar.

*) Vredništvo ne more za sestavke v tem predelu tiskati sprejemati nobene odgovornosti.

Papirji, obiskalnice, pečati in druge pisne priprave

najbolje blago po sledeči prenizki ceni.

Geslo kupčije:
Tudi za malo denarja se lahko kupi dobro blago.

Francoski papir za pisma.

v ktero se zastonj utisne vsako ime, črke in krone.	f. — 45 kr.
100 listov osmerke, fino belo	f. — 65 "
" angl. rebrastega ali liniranega	" — 75 "
" rebrastega v vseh barvah	" — 85 "
" četvorke, fino, beli	" — 1 — "
" " angl. rebrast in linir.	" — 30 "
" zavitkov, osmerke, belo	" — 50 "
" " rebr. močan papir	" — 55 "
" " pisanih, rebrastih	" — 60 "
" " znotraj ostekljenih	" — 65 "
" " za četvorko, rebr. moč. pap.	" — 70 "

Dve lepi črki s krono v običenem barvotisku veljati na 100 listih 30 kr., za 100 zavitkov 30 kr.

100 obiskalnic

na dvojno lakiranem papirji, najfinje kamnotisk, najnovješče pismenke 1 f., ravno take, fineje, s črnim tiskom 50 kr.

Jeklena peresa

Regulator-peresa za vsako roko in papir 12 peres	24 kr.
12 angležkih, najboljših 12 vrst	10 "
12 ducentov (1 karton) omenjenih vrst	80 "
12 " Aluminijum-peres, proti rrijazarovani	80 "
1 " kavčukastih peres, po svoje izvrstnih	10 "
1 " svinčnikov, dobrih, 10, 15, 25, 35, 45 "	10 "
1 " peresnih ročajev	10, 15, 25, 30, 40, 50, kr.

Jako sretni so novi mašinski svinčniki: ni jih treba ostriti, tudi se ne lomijo, 1 sv. v les udelan 10 kr., v kost 15 kr., 1 sv. s peresnim ročajem in nozem 90 kr., 1 kapsula s tekočino za 3 mesece 10 kr., 1k. union-radir gumi zavinec in tinto 5 kr.

Najlepše izrezani pečati s krasno pisavo.

1 pečat z 2 črkama s finim držalom 50 kr., kronska velja 30 kr., cela imena po ceni.

Preše za visoko iztisnjeni tisk z imenom lepo delane f. 2. 80, 3. 50.

Stampilije s kositarjevo škatljico, mastjo in ščetkom 4 f. 50.

Najnovješče stampilije samo o makanice napravijo 1000 iztisov, ako se mašina samo enkrat namoci, najprikladnejše sa pisarne in urade, 1 šk. z najfinijem izrezom 6 f. 50.

Nepokončljive elastične tablice za računanje po 5, 10, 15, 20 kr.

Najlepše karte za god in gratulacije, krasno izdelane po 5, 10, 15 kr., posebno lepe z vedno dišečo blazinico po 20, 30, 40, 50 kr.

Pisne mape

majhne, osmerne, brez oprave s zaporico f. 1.20, 1.50, 1.80. Take z vso opravo po f. 2., 2.50. Zunaj in znotraj umetno izdelane po f. 3.50, 4, 4.50. V veliki četvorki brez oprave po f. 1.80, 2.50, z vso pisno opravo po f. 3, 3.50, 4. Umetno izdelane po f. 4.50, 5, 5.50.

Pečatne mape za pisma,

ktere so zaradi svoje pričnosti, cene in varnega zapiranja bolje nego oblati in vosek, najlepše delo z vsakojako firmo, grbom, imenom, monogramom, 500 mark po f. 1.20, 1000 mark. f. 1.80.

Papeterije.

Lepo oskrbljen zavoj, napolnjen z raznimi krasnimi papirji in zavitki po 25, 35, 50, 60, 80 kr., f. 1,

Praktično dober kup dirilo je nova pisačna garnitura iz viliten bronca, sestavljena iz 10 kosov: 1 tintnik, 1 peresni ročnik, 1 peza, 2 pisačne svečnike, 1 termometer, 1 ročen svečnik, 1 škatlica za netilo, 1 obrisalo, 1 obešalo za kinč ali uro. Vse prav krasno izdelano in velja samo 3 f.

Najbolje črtavno orodje.

1 škatlica 80 kr., f. 1, 1.20, 1.50, 1 škatlica popolna f. 1.80 2.50, 3. 1 črtavnik 30 kr., 1 cirkelj, majhen 30 kr. velik 40 kr.

Globusi po 50, 80 kr., f. 1, 1.50, 2, 3.

Škatlice s tušom, napolnjene z najlepšimi medenimi barvami po kr. 30, 50, 80, f. 1, 1.50, 2.

Listnice

lepe po kr. 10, 15, 20, v usnji kr. 25, 35, 50.

Najfinje pečatni vosek z vonjavco, rudeč po kr. 8, 10, izvrsten v raznih barbah po 10 kr.

Novo iznajden tintni prah,

kteremu je treba samo vode primešati, da se dobije najbolja leskeča tinta; skatljica po 20 kr.

Izgledi za navadne in kaligrafične vaje v pisanji dobrji za učitelje in učence. 1 sešit male oblike z 12 pis. kartami velja 10 kr., 1 sešit velike oblike z 30 krasnimi pisavami 65 kr. — Izgledi hitro naučiti se risanja, najnovješja metoda, za začetnike in diletante v različni izbirki 1 sešit 10, 15, 25 kr.

Dobiva se tako dobro blago edino na Dunaji pri (10)

A. Friedmann-u, Praterstrasse Nr. 26.

Izvirne državne srečke

se smejo povsod kupovati in igrati.

Ponudite sreči roko!

250,000.

kot najviši dobitek ponuja najnovješje veliko žrebanje, kero je visoka vlada privolila in garantičala.

Potegnili se bodo samo dobitki in sicer po gotovem črtežu se bo v malih mesecih **28.900** dobitkov gotovo določilo, med temi so glavni dobitki po M. 250.000, 150.000, 100.000, 50.000, 40.000, 30.000, 25.000, 2krat 20.000, 3krat 15.000, 4krat 12.000, 4krat 10.000, 5krat 8000, 7krat 6000, 21krat 5000, 35krat 3000, 126krat 2000, 205krat 1000, 255krat 500, 350krat 200, 13.201krat 110 itd.

Prihodnje dobitno žrebanje te velike od države garantirane denarne igre je uradno določeno in se bo vršilo.

že 20. aprila 1870

in zanj velja

1 celo izvirna državna srečka le f. 4. —

1 pol " " " f. 2. —

1 četr " " " f. 1. —

ako se ta svota dopošlje v avstrijskih bankovcih.

Vsa naročila se takoj izvrši z največjo skrbnostjo, in dobri vsakdo od nas izvirne državne srečke sam v roke.

Naročilom se potrebni uradni črteži gratis pridadel in po vsakem žrebanju pošljemo svojim deležnikom brez naročila uradne liste.

Dobitki se pošteno plačajo pod državno garantijo, in se ali neposredno pošljajo ali po želji deležnikov izvršujejo po naših zvezah v vseh večjih mestih Avstrije.

Naj debit je zmerom srečen in smo nedavno imeli med drugimi bistvenimi dobitki **3krat prvi glavni dobitek** pri treh igrah vsled oficijskih dokazov in smo jih našim deležnikom sami plačali.

Seveda se sme pri tako solidnem početki povsod gotovo računati na živo udeleževanje, torej naj se že zaradi bližnjega žrebanja vsa naročila brž ko brž pošljemo na.

S. Steindecker & Comp.,

bakina in meniška kupčija v Hamburgu.

Kupujejo in prodajajo se vsakokratne državne obligacije, železniške akcije in posojilne srečke.

Da bi se nihče ne mogel motiti, izrecno pristavljamo, da ne bo nobenega enacega od države res garantiranega žrebanja pred zgorej uradno po črtežu odločenem žrebem obroku, in da moremo vsem tirjatvam kolikor mogoče ustrezti, naj se izvolijo naročila na naše izvirne drž. srečke brž ko brž neposredno nam poslati. Z. p. (5)

Velika sreča na ponudbo.

Izvirne državne srečke s premiji (original-staats-prämiens-loose) se smejo povsod kupovati in igrati.

„Božji blagoslov pri Cohn-u!“

Najnovješje, zopet izdatno z dobitki pomneno izzrebanje kapitalij nad

4 milijone.

Izzrebanje garantiuje in izvršuje sama državna vlada. (8)

Srečkanje se začne **20 t. m.**

Le 4 goldinarje avst. vr. ali 2 goldinarja avst. vr. ali 1 goldinar avst. vr.

velja od države garantirana prava izvirna srečka (ne prepovedane promesa) in sem od države pooblaščen te prave izvirne državne srečke za frankovan pošlan denar razpošiljati tudi v najdaljše kraje.

Potegnili se bodo samo dobitki.

Glavni dobitki znašajo 250.000, 200.000, 190.000, 180.000, 170.000, 165.000, 162.000, 160.000, 155.000, 150.000, 100.000, 50.000, 40.000, 30.000, 25.000, 2krat po 20.000, 3krat po 15.000, 4krat po 12.000, 5krat po 10.000, 5krat po 8000, 7krat po 6000, 21krat po 5000, 4krat po 4000, 36krat po 3000, 126krat po 2000, 6krat po 1500, 5krat po 1200, 206krat po 1000, 256krat po 500, 350krat po 200, 17.850krat po 110, 100, 50, 30.

Nobena srečka ne dobi manj kakor vrednost 2 tolarjev.

Uradni zapisnik izzrebanih sreček in dobljeni denarji

se razpošiljajo pod državno garantijo takoj po izzrebanji na vsacega udeležence za nezljivo in tajno.

Moja kupčija je kakor znano najstareja in najssrečnejša, ker sem že mnogim udeležencem v teh krajih izplačal najvišje glavne dobitke 300.000, 225.000, 150.000, 125.000 večkrat 100.000, nedavno veliko srečko in pred kratkim 28. preteklega meseca že zopet najviši glavni dobitek na Dunaju.

Las. Sam. Cohn v Hamburgu. glavni komptoir, bankina in meniška kupčija.

Epileptični krc (božjast)

pismeno zdravi specijalni zdravnik za božjast doktor O. Killisch v Berolini,

zdaj: Louisenstrasse 45. — Ozdravil jih je že nad sto.

(10)

P O Z O R !

V moji trgovini blizu kolodvora nasproti kavarne „Ginnasio“

V T R S T U

dobiva so izvrstno špecerijsko blago na drobno in debelo po zelo nizki ceni; in sicer:

Mandorle, rozine, cibele, riža

(laško pšeno), okusno laško olje

vsake vrste od **32** do **60** soldov funt.

Kava: Rio . . . . od 32 do 44 sold. funt.

" St. Domingo " 48 " — " "

" Laguayra " 48 " — " "